

'Het Bos in het dorp'

Werkgroep Meldertbos
Nieuwsbrief nr. 2 – Juni 2004

Het Park en zijn verhaal: herinneringen van Jeanne Buellekens

Jeanne Buellekens is een kranige dame van 90 jaar. Aanvankelijk is het wat wennen aan ons, maar na een kwartiertje duikt ze volop in haar herinneringen. We zijn vertrokken voor twee uur boeiende verhalen

Thuis waren we met zes meisjes. Van voortstuderen was geen sprake, maar ik wou ook niet thuisblijven. Vóór ik op het kasteel terecht kwam werkte ik al anderhalf jaar in de keuken van een vrome Leuvense advocatenfamilie. Het was er aangenaam, maar ik moest wel koken voor een nest van zeven kinderen.

Wanneer ben je dan op het kasteel terecht gekomen?

Begin 1936, toen ik 22 was, en dat tot 1939. Ik heb mezelf niet aangeboden, maar 'comtesse Robert' is me komen halen. Burggraaf de Lantsheere had vier dochters, waarvan er één met Robert de Changy gehuwd was en één met diens neef Hervé de Changy, vandaar het onderscheid tussen 'comtesse Robert' en 'comtesse Hervé'. Ik kreeg een kamer op de zolder, waar ook de dochter en de twee zonen sliepen. In de zomer werkte ik op het kasteel, van Allerheiligen tot Pasen verhuisde de familie naar een groot appartement in Brussel (Sint-Gillis). Ik verhuisde mee en om de drie weken mocht ik terug naar huis.

Wat moest je doen op het kasteel?

Elke morgen bracht ik het ontbijt naar de kamer van comte Robert, op de eerste verdieping aan de zijde van de voormalige rozentuin. De koffie was al gemaakt door de keukenmeid. Er was geroosterd brood met boter – pistolets waren er alleen in Brussel. Soms liet ik de hovenier druiven plukken uit de serre in de groententuin bij de kapel, hij gaf dan vaak een fikse tros zodat er wat voor mij overbleef.

Aan de deur van de kamer moest ik aankloppen, want hij lag vaak nog in bed; de comtesse kwam uit haar kamer mee eten aan tafel. Na het eten maakte ik hun bed op en nam ik het stof op. 's Avonds stonden hun schoenen aan de deur. Ik nam ze altijd mee naar beneden om ze te poetsen. Zelfs op zondag kwam ik speciaal van thuis om hun bed klaar te maken.

En wat gebeurde er verder op een doordeweekse werkdag?

Er was altijd werk. 's Middags zat ik nog het vaakst op de naaikamer. Als de comtesse bijvoorbeeld terug kwam uit Frankrijk had ze heel dure satijn gekocht waaruit ik ondergoed moest maken. 'Ca a couté les yeux de ma tête', zei ze dan. Ooit bracht ze stof mee voor verschillende pyama's voor de kinderen en de comte.

Jeanne haalt een stukje stof boven dat ze voor ons op zolder heeft opgediept.

In de kloosters gemaakt, allemaal met de hand, zo recht en goed afgewerkt, de stof is zelfs gewoon te fijn om er zakdoeken van te maken.

Zat je daar dan alleen?

Neen, als de oude comtesse en de comte Hervé met zijn gezin op het kasteel verbleven, zaten we daar soms met z'n vieren. Plezant, zo zagen we vanuit de naaikamer onmiddellijk wie er aan de voordeur stond. Op drukke dagen werkte er veel volk op het kasteel. De kinderen van comte Hervé kregen les van een inwonende Franse onderwijzeres. Verder waren er de keukenmeiden, de chauffeurs, een hovenier, De 'domestiquen' hielden de parketvloeren schoon, bedienden de tafels; zij moesten er ook over waken dat de meubels die opgeslagen stonden in de toren, niet aangetast werden door de mot. Margriet Hacour, die nog in het hoveniershuisje dat afgebrand is heeft gewoond, werkte voor de oude comtesse en ging mee naar Brussel om er de keuken te doen. Ook tijdens het jachtseizoen kwam er veel volk over de vloer, andere rijken met hun bedienden: trakkers om het wild op te jagen, een keukenhulp en iemand om het middageten op te dienen. De bloemist was er niet meer en dat zag je ook aan de rozentuin die niet meer onderhouden werd.

Uit haar herinneringen over de aanleg van het domein blijkt dat er, nog voor de oorlog moest uitbreken, inderdaad hier en daar al tekenen van verval de kop op staken.

Een nieuwe toekomst voor het Meldertbos.

Bonte en bloemrijke hooilanden

Diep verscholen in Meldertbos lag, afgesloten van het dorp door een brede bosrand, een open parklandschap met gras-en hooilanden en centraal twee vijvers. Omdat het park vanaf de Tweede Wereldoorlog verlaten en niet langer onderhouden werd, kreeg het een heel ander uitzicht. Het open parklandschap, nu nog nauwelijks zichtbaar, evolueerde gestaag naar een gesloten bos. Het herstel van het open parklandschap met de bontgekleurde, bloemrijke hooilanden tussen het kasteel en de vijvers zal dus een hele verandering teweeg brengen.

Oude prentkaart anno 1911: Zicht op het kasteel vanop de 'dreef'.

Vroeg in het voorjaar kleuren de vochtige plaatsen goud geel door de dotterbloemen.

Orchideeën zijn de pareltjes van onze graslanden. De brede orchis komt hier in de streek nog voor in een aantal natuurgebieden.

Bloemrijke hooilanden?

Deze hooilanden kan je niet vergelijken met kort gemaaide gazons, het zijn eerder natuurlijke graslanden met veel bloemrijke kruiden. Kruiden die dikwijls ongewenst zijn in onze tuinen, maar hier een kans krijgen om tot bloei te komen. De ontwikkeling van deze graslanden is spontaan, zonder in te zaaien met bloemen of grassen. Het herstel zal dus veel geduld vergen. Na het verwijderen van de populieren zal er dan ook jaarlijks moeten gemaaid en afgevoerd worden zodat de kruiden optimaal kansen krijgen om tot bloei te komen. We denken hier aan dotterbloem, pinksterbloem, koekoeksbloem,... en orchideeën. Een bonte mengeling van kleuren en planten waar uiteraard ook plaats is voor vlinders en insecten.

Beheer van hooilanden

Door het maaien en het afvoeren krijgen fijnere grassen en kruiden de kans om tot bloei te komen. Forse kruiden, zoals brandnetel en braam ruimen langzaam plaats (na 3 jaar), omdat ze steeds minder over voldoende meststoffen kunnen beschikken. Het beheer van deze bloemrijke graslanden is zeer arbeidsintensief omdat de hooilanden dikwijls gelegen zijn op kwetsbare (natte) bodems en er dus veel handenarbeid aan te pas komt.

Beemdenlandschap achter de kerk van Meldert : hier herstelt Natuurpunt sinds enkele jaren de bloemrijke hooilanden

Vroeg in de lente kleuren de hooilanden wit door de pinksterbloem.

Natuurgebied Mene- en Jordaan: een voorbeeld voor Meldertbos

In het natuurgebied Mene-en Jordaanvallei (achter de kerk in Meldert) werd een vijf tal jaar geleden gestart met het herstellen van bloemrijke hooilanden. De eerste resultaten mogen dan ook gezien worden. In het vroege voorjaar kleuren de graslanden wit van de pinksterbloemen, later gevolgd door een geel tapijt van de boterbloemen en paars van de koekoeksbloemen. In de Jordaanvallei (Honseem) zijn er voor het eerst sinds de jaren '70 terug vijf bloeiende orchideeën ontdekt.

Graag nodigen we dan ook iedereen uit om een bezoek te brengen aan het natuurgebied Mene-en Jordaan, een voorbeeld voor het herstelproject Meldertbos.

We starten zaterdagavond 12 juni om 19 uur aan de kerk in Meldert iedereen welkom!!

Historisch onderzoek naar parkrelicten in Meldertbos

De Vlaamse landmaatschappij en de partners (o.a. Werkgroep Meldertbos) hebben het startschot gegeven van het historisch onderzoek van de historische relicten in het bos. Deze studie zal voornamelijk bestaan uit het in kaart brengen van de waardevolle parkelementen. Meer kennis over het gebied betekent immers een betere integratie van natuur- en landschapsbeheer en erfgoedzorg.

Trapjes en muurtjes de verborgen relicten van de parkaanleg

Het dorp in het bos

Wandelingen

Zaterdag 12 juni: Wandelen door Mene- en Jordaanvallei

Afspraak: kerk Meldert om 19u.00

Zaterdag 11 september: Avondwandeling in Meldertbos

Afspraak: kerk Meldert 19u.00

Zondag 3 oktober: Natuurbeheer versus landschaps- en efgoedbeheer

Afspraak: Kerk Meldert 10u.00

Zondag 10 oktober: Mossenwandeling

Afspraak: kerk Meldert om 10u.00

Zondag 14 november: Wandelen naar Rosdel

Afspraak: kerk Meldert om 10u.00

Zondag 12 december: Winterse landschapswandeling

Afspraak: kerk Meldert om 10u.0

Werkdagen

Zaterdag 24 Juli Hooilandbeheer Mene-en Jordaan

afspraak: 13u30 kerkhof Meldert

Zaterdag 25 September Hooilandbeheer Meldertbos

afspraak: 13u30 poort Meldertbos

Info: Eddy Stas Meerstaat 3 3320 Meldert 016/76 72 43

In de kijker: REUZEN IN HET BOS

Wauw! Omhoogkijkend langs de stam van de vier grote Mammoetbomen, halfweg de dreef, besef je dat dit de reuzen zijn van Meldertbos. Vanuit de omliggende velden steken ze hun altijd donkergroene spits boven de kruin van het bos uit. De schors van deze boom is zo zacht dat je als volleerd bokser er een paar flinke meppen op kan geven, vandaar de volksnaam 'Boksboom'. Het gaat hier om vier exemplaren van de **Sequoiadendron giganteum**, de Mammoetboom die in zijn natuurlijke spreidingsgebied (Sierra Nevada in Californië) gigantische afmetingen kan bereiken.

De gemeten hoogte van de dikste Sequoia in Meldertbos bedraagt 40,4 meter. De stamomtrek bedraagt 6 meter. Aan de hand van hun gemiddelde groeisnelheid (5-8 cm /jaar) vermoeden we dat deze bomen slechts omstreeks 1911 werden aangeplant, bij de heraanleg van het park door Van der Swaelmen.